

אלו נערות פרק שלישי כתובות

מסורת הש"ס

[illegible]

תורה אור השלם

1. וְכִי יִצְאֵה אֲנִישֵׁי הַגִּבּוֹר
אֲשֶׁר יִהְיֶה וְיִצְאֵה לְיָדָיו
וְיִהְיֶה אִתּוֹ קֶסֶף עֲנֹשׁ
וַיַּעַשׂ בְּאֶשֶׁר יִשְׁתַּעַל
בַּעַל הָאֲשֶׁרָה וְיִתֵּן
לְכָל־כֶּסֶף שְׂכָרָתוֹ כִּי
וְלֹא תִהְיֶה בְּכַף לִנְפֶשׁ
רָצָה אֲשֶׁר יִרְשָׁע
לְמוֹת בִּי מוֹת יְמֹתָי׃
מְבָרֵךְ הוּא
וְיִהְיֶה אִם בִּי דְבַר
הָרֶשֶׁת וְהִפְלֹל הַשֹּׁפֵט
הַמִּבְרָךְ לִקְדוֹשׁ יִשְׁרָעוֹ
בְּמִסְכָּר׃ וְכִרְסִי כִּי
וּמִכְבִּי בְּהִמָּה יִשְׁלַמְנָה
וּמִכְבִּי אֲדָם יְמוֹת׃
וְיִקְרָא כִּי כֹא
יִשְׁלַמְנָה נֶפֶשׁ תַּחַת
נֶפֶשׁ׃ וְיִקְרָא כִּי
וְאִשִּׁי בִּי יִתֵּן מוֹם
עֲמֵמֻתוֹ בְּאֶשֶׁר יִשְׁרָעוּ כִּי
יַעֲשֶׂה־לִּי בְּאֶשֶׁר דִּשׁ

גליון הש"ס

תוס' ד"ה ומי איכא וכו'
א"כ מתני' סברה. כעין זה
בב"מ דף ח ע"ב תוס' ד"ה
מנהיג לחודיה:

מוסף רש"י

והא תני רבי חזקיה
מכה אדם ומכה בהמה
וגוי. ראה לקמן למ א.
האי בקטלא כתיב.
ומשלומין אין שם (ב"ק
:29). הכאה הכאה
קאמרינן. א"ע דקראי
לא דמו גמרינן גזירה שוה
כתמי דבי ר' ישעשאל ושם
הכאן ובא הכאן, והוא
אדם דקמי הכי הנאה אדם
דקאמרינן ומי יתן מוס גמור,
דמוס ע"י דהכאה בא (שם).

מאי לאו אסון ממנו. אם לא מתה האשה יענש הרוגף בדמי ולדות
הא אם מתה לא יענש ואפי' לא התרו בו וקשיא לר' יוחנן: **לא דין**
אסון. הכי קאמר קרא אם איך משפט מות לנוגף כגון שלא מתה
האשה או מתה ולא התרו בו ענוש יענש: **מדה אדם ומדה בהמה.**

מכה בהמה ישלמנה ומכה אדם לא
ישלם אלא יומת הקיס פטור ממון
דמכה אדם לחיוב ממון דמכה בהמה
מה מכה בהמה אין לך בו חילוק
א לחיוב אף מכה אדם אין לך בו
חילוק א לפטור. אכס בהמה לעולם
חיוב דלמדר"ק כ"ד (דף טו) פטור מחמת
פצע לחיוב על השוגג כמזל ואונס
כרנון: שאין מחסיון. אין בו חיוב
מיתה בלדס: דרך עלייה. שהכהו
בהגבהת ידו או שחתכו בחרצו
מלמטה למעלה: צין דרך ירידה
לדרך עלייה. משום דגבי גלות דהורג
בשוגג איכא חילוק צין דרך ירידה
לדרך עלייה כדלמדר"ק במכות (דף יד)
כל שצדקן ירדהו גולה דכתיב' ויפל
עליו עד שיפול כדך בפילה: כוני
ענמא לא פליגי דפטור. מדתנא דבי
חזקיה: חייבי מיסוס איסקוש. למכה

בהמה: **אֶחָדָם רָשָׁע רָשָׁע**. נאמר
בחיצי מיתות אשר הוא רשע למות
ונאמר בחיצי מלקות והיה אם בן
הכות הרשע: **רָבָא אָמַר אֶחָד מֵכֹהֵן**
מֵכֹהֵן. דמלקות נמי איתקוש למכה
בהמה ולחן מגורה שזה לחיצי מיתות
ילפינן: **וְאִישׁ יִי יִתֵּן מוֹס עֲמִיתוֹ**
כְּאֶשֶׁר עֵשֶׂה כִּי יַעֲשֶׂה לוֹ. והאי יעשה
לו מלקות קאמר. ולקמן פריך והא חובל
בחיצו בתשלומין ולא מלקות: **וְהָאִי**.
מלקות לאו מכה כתיב אלא כי יתן
מוס ומאי אחיז מכה מכה דקאמר
רבא: **הִכָּא הִכָּא קִאֲמִינן**. ומוס
ע"י הכאה הוא ניתן: **וְחוֹבֵל בְּחֵצִירוֹ**
בֶּרֶשְׁלֹמִין הוּא. והיכי מוקמת ליה
את בתמלקות ופטור ממון: **אִם אִינוֹ**
טָנוּ הָרֹאֶה לְכֹכֵב שֶׁשׁ בָּה שֶׁשׁ

פרוטע. ולתשלומין דהא מקרא דבתריה ילפינן דכתיב ציה כן ימתן
צו דבר הניתן מיד ליד: תנאו ענין. להאי כן יעשה לו: להכאה
שאינ בה שום פרוטע. ולמלקות ואיתקיש למכה בהמה שלא תחלוק צו:

סוף

דבי חזקיה ואמתניתין סמך ופלי זה מצינן למימר דמפאק מדברי ו
 בן ברובה לקמן בפירקין (דף לז:) "הוא תנא דלית ליה דתנא דבי
 וקרא דאם אסון יהיה היינו דין אסון כגון שנמכרין לאשה דאם לא
 לאשה דאם אחברו שנמכרין וזו ולא איירי קרא שנמכרין אחר את
 את א"ר הורא דמפאק הלא קרא וזה אמר למימר דתנא דבי אסון

הרגל (צ"ק כו.) עליו ולא על האדם ללא תשקול מיניה ממונא וה' ממונא מיניה ונפטריה אנטריכו כולהו ללא מני למילף מהיקישא דת' למילף פטור ממון דלדרכה חיוב היה לו למילף דמכה בהמה חייבי' צמה שכתבו צו דהיינו חיוב דככל ענין חייב אף מכה אדם כל על עלייה לדרך ירידה ושווג לנוזד היינו ממון אחר צבדי מיתה ודקר' לקמן ומתכוין לשון מתכוין לענין דמי האשה: **רבא** אמר **איתריבי** ר' יוחנן (דף ג.) נמי מנכרין חד קרא למיתה וממון וחד למלקוין וחד וסתמא דהש"ס דריש ליה צפ"ק דמכות (דף ה:) גבי אינן דעים וזממא רשע רשע וצרייתא נמי איכא צר"פ אחד דיני ממונות (סנהדרין ג.) מלקוין מנין אמאי רשע רשע תניא נמי הכי כו' ור' יהודה נמי דריש ליה גלויות ומחייבי' מלקויות ומחייבי' מיתות צ"ד וגמר התם חייבי' מיתות צ"ד משום דלית להו רשע פטור אלא משום דמחייבי' ליה כחייבי' מיתות צ"ד המלקוין אבל רשע לענין רשע ממון שואו עין המלקוין וכן לקמן צ"ד אס' חן הכות הרשע והא דדריש מכה מכה משום דמכה גבי תשלומין צכ"מ וסוגיא דלקמן כרצא ודלא כאבוי ואבוי מוקי קרא צמיחה ו' תאמר ר' יוחנן אמאי לא דריש מכה מכה הא צרייתא היא צריש הכי אלא ילפי' תאריך קראי דלאו עין תחת עין ממס: **ובתיבא** אלא מסמוכין וכן משמע קמא מדשביק קרא דמכה בהמה ישלמנה ילפת מכה בהמה ילפי' מכה אדם משמע דגזרה שוה הוא והוא אס' כי יחן מוס דשמיטו הדר נמי ממכה בהמה דגזרה שוה ומימי' מכה דבי חזקיה ולמאן דלית ליה נמי אינטערך מה מכה בהמה לרפואה

לה.

ב א ב מ"א פ"א מהל'
נערה בתולה הל' יג
ופ"ד מהל' חובל הל' ז
סמג עשין ע טוש"ע ח"מ
סי' תכג סעיף ד:

מא ג מיי פ"א מהל' נערה צמולה הל' יא ופ"ג מהל' גניזה הל' א סמג עשין נד:

מב ד מיי פ"ד מהל'
חובל הל' ט ופ"ה
הל' ג סמג עשין ע טוש"ע
ח"מ סי' תכ סעי' ב:

תוספות רי"ד

א"י ומי איכא למי
חיבי מיתוש שונגן חיבין
והונתו דבר חזק
אום ומכה בהמה שלמלת
ומה מכה בהמה לא חלקת
בה בין בשוגג לבין במזיד
אין כן מתכרין לאינו מתכרין
אין דרך ירידה לדרך עליה
לפוטרו ממוק אלא לחייבו
ממוק אן מכה אלא
חלקת בו בין שונגן למזיד
לדע' דל"ז לא"מ אין דרך
ירידה לדרך לחייב ממוק
אלא לפוטרו לחייבו
הנהרה (מכה אדם) מכה
בהמה שלמלת ומכה אלא
לא ישלם אלא יומת חקש
שטר ממוק דמכה אלא
לחייבו ממוק דמכה בהמה.
מה מכה בהמה אין לך
בן חילוק לעולם בין שונגן
ועובד ישר אין מכה אדם
אין דין בן חילוק לחייבו
אין לך בן חילוק לעולם
דאמר' ב"ק פ"ג ע"ב חתח
פצע לחייב השונגן כמזיד
ואותו כרצון פ' שאין
מתכרין אין בן חיוב
באדם פ' דרך עלי שכהנה
בכהנה דין או בחבור
ממטה מלפניו פ' חייב
דך עליה וכו' ששום דבר
גלות הדרג שונגן איבא
חילוק בין דרך ירידה
לדרך עליה. כדאמר'
ב"ק מכות לך שבדור
ירידתו גולה דכתיב ופ'ל
עליו דך שילוב דרך
פ' אליה בן חייב בן חייב
שונגן כדע' פ' פלוג
דפסרי פ' פלוג
דמחנה דך חזק פ' פלוג
בחיבי מלקות שונגים
מיתוש איתקוש נחייב
למלקות אלא איתקוש ור'ל
אמר שטר בפרוש ור'ל
תורה חיבי מלקות חייב
מיתוש חייב ריבחה אביי
אמר שטר שרש פ' נאמר
בחיבי מיתוש אלא חייב
לשטר מות נאמר ח"א
והי' אמן בן הכות השע.
אמר אתיא מכה
מכה פ' החייב מלקות
ונגי איתקש למכה בהמה
ולא נאמר ח"א פ' לפינן
וקישי כ"ד:

מאי לאו אסון ממש. אע"ג דסיפיה דקרא דאסון יהיה ע"כ היינו דין אסון כדרכיב ונתת נפש וגו' מ"מ לא יהיה אסון הוה משמע ליה אסון ממש אי נמי אסון אסון יהיה נמי צעי למימר דהוי אסון ממש ודריש ונתת נפש וגו' היינו ממנו: **ובי איבא צמא** דאמר חייב מיתות שוננין חייבא וזה

תנא רבי חזקיה וכו' ואתם והא אמרין
 צ"ה הגשרפין (פנהדרין עט: ושם) תנא
 דבי חזקיה מפקא מדרבי ומפקא
 מדרבנן אלמא פליגי תנאי אתנא דבי
 חזקיה וי"ל דלענין ממון אחר את להו
 לכולהו היקשא דתנא דבי חזקיה ולא
 פליגי עליה (א) אלא במאי דקתי בין
 מתכוין לשאיו ומתכוין דמשמע בין
 מתכוין להרוג האשא בין אין מתכוין
 להורגה אלא להרוג את חברו והרגה
 דכלל ענין פטור מדמי האשה דלענין
 ממון אחר כבר תנא דלא תחלוץ בין
 שוגג בין מזיד והיינו דמפקא מדרבי
 ומדרבנן דלר' נתכוין להרוג את זה
 והרג את זה חייב ממון ולרבנן חייב
 מיתה ולתנא דבי חזקיה פטור ממיתה
 וממון אבל קסא דרבנן יתחק דבייש
 התנאקין (ספ פד:) אמרין הניחא
 למאן דלית ליה דתנא דבי חזקיה
 אבל למאן דלית ליה כו' משמע
 דאיכא תנא דפליגי ואומר רביו יתחק
 דהיינו רבי חגא מדרומא דלייתי
 מתניתא צדיה כדאמרין צפרק שור
 שנגח ארבעה וחמשה (צ"ב ספ: ושם)
 דשני אנשים כי נתכוונו זה לזה אפי' כו'
 שיש ארון בנשא יעשו דמי ודלות
 אלמא לית ליה היקשא דבין שוגג
 למזיד והא דקאמר מי איכא למאן
 דאמר כו' היינו משום דתנא דבי
 חזקיה עיקר שטיה שונה ברייתות של
 רבי חימא שטיה אציו כדמוכח בסוף
 פרק הבא על יצמתו (יבמות סה:) והן
 עיקר ומותצין תיובתא מינייהו
 ולרשב"א נראה דמשום הכי קא פריך
 ליה מחנא דבי חזקיה משום דתנא

סוף

[illegible]

סך